

Jaarverslag 2018

Vereniging Amsterdams Opera Koor

Amsterdams Opera Koor
Opgericht 6 mei 1950

www.operakoor.nl | info@operakoor.nl

BTW 823558083B01 | KvK 40530002 | INGB Bank NL62INGB 0004 5119 26

AOK – Jaarverslag 2018

Leden

Op 1 januari telde het Amsterdams Opera Koor 63 en op 31 december 73 betalende leden.

We hebben in 2018 afscheid genomen van: Olga Aaij (A1), Anne Geerdink (A1), Martine van Steensel van der Aa (S1) en Fré Verhagen (A1).

We mochten verwelkomen: Francisco van der Biezen (T2, weer terug!), Liesbeth Boerema (A1), Corry van Breen (A1), Joost van den Broek (T1), Alberdina Groen (A1), Ineke Hendriks (A2), Victor van Hofwegen (B1), Wouter Kardol (T2), Ellen Langerak (A1), Machtelt van der Meer (A1), Anna Scheuer (A1), Paul Sanders (T1, weer terug!), Peter van der Stelt (B1) en Gera Wemmenhove (S1).

De groei van het koor met 14 nieuwe leden is voor een groot deel het aantoonbare resultaat van de open repetities op 24 januari en 26 september én van het Meezingconcert bij Klassiek op het Amstelveld op 16 september. Aan de open repetities is bekendheid gegeven op de website, op Facebook en beide keren ook met een artikel plus foto in de huis-aan-huisbladen *Echo* en *Westerpost* (niet alleen de editie Amsterdam-West, maar ook die van Zwanenburg, Badhoevedorp en Halfweg).

Het AOK is in zijn activiteiten zichtbaarder geworden t.o.v. de voorgaande jaren door meer op publiciteit gerichte bijdragen op de website en facebook, maar ook door het actiever flyereren in de buurt (van het AOK-repetitielokaal én van de concertlocaties) en bij evenementen van het AOK zelf of van verwante gezelschappen en evenementen. Op 15 maart had het bestuur op zijn verzoek een gesprek met Hugo Tieman over publiciteit en ledenwerving; zie verder bij Commissie PR.

Jubilea

Er waren in 2018 negen jubilarissen: Tineke Brouwer (10 jaar), Tineke Dekker (10 jaar), Hennie de Graaf (10 jaar), Annelies Heidstra (10 jaar), Henriëtte Walraven (20 jaar), Hans Kogenhop (20 jaar), Jan de Groot (20 jaar), Rietje Keijsper (30 jaar) en Ria Westerhout (40 jaar). Zij werden gehuldigd op de ALV van 9 mei. Ook aan het 45-jarig lidmaatschap van Trees van Veen werd aandacht besteed.

Concerten

In 2018 gaf het AOK drie concerten.

Het eerste concert was op zondagmiddag 17 juni in de Dominicuskerk. Dit concert was een muzikaal eerbetoon aan Giuseppe Verdi met als titel 'Verdi, il più grande'. De keus voor Verdi werd mede bepaald door onze eerdere plannen om te participeren in het groots opgezette multi-mediale project 'Ik ben Verdi' van Kas van der Linden. Helaas strandde dit project omdat het organisatiebureau de financiering niet rond kreeg. De stukken die we al hadden ingestudeerd vormden de basis van het programma in de Dominicuskerk.

Medewerking aan dat concert werd verleend door Elnara Shafigullina-sopraan, Reza Ranjazmay-tenor, Ago Verdonschot-bariton en Frederik Bergman-bas-bariton. Koor en solisten werden aan de vleugel begeleid door Susan Ball, die ook nog driemaal als begeleider aanwezig was bij de repetities én bij de koordag. De muzikale leiding was in handen van dirigent Ago Verdonschot.

Het concert werd bijzonder goed bezocht: 313 bezoekers. Dit was mede te danken aan het flyereren door enkele koorleden in de omgeving van de Dominicuskerk.

Het tweede concert was op zaterdagavond 15 september op het grote buitenpodium bij het festival 'Klassiek op het Amstelveld'. De drijvende kracht achter dit festival, Tatiana Chevtchouk, had het AOK opnieuw (voor de derde keer) benaderd om medewerking aan de slotavond te verlenen. Het doel van dit jaarlijkse festival is (jonge) mensen in contact brengen met klassieke muziek. In het kader van dat doel werden ook masterclasses en workshops gegeven.

Tatiana had het AOK gevraagd om tijdens het festival naast medewerking aan het concert ook drie keer een workshop plus een meezingconcert in De Duif te verzorgen. Pianiste Susan Ball was bij al deze activiteiten de begeleidster; Ago Verdonschot had de muzikale leiding. Zowel voor het concert op het grote podium als voor de workshops en het meezingconcert bestond grote belangstelling bij het publiek.

Het derde concert vond plaats op zaterdagmiddag 1 december in de Dominicuskerk. Deze keer was gekozen voor een concert geheel gewijd aan de componist Gioachino Rossini onder de titel 'Rossini, il virtuoso'. Delen uit drie onderling zeer verschillende opera's hadden tot doel een indruk te geven van de veelzijdigheid van deze componist: de zelden uitgevoerde dramatische geschiedenis van 'Maometto Secondo', de hartstochtelijke verwickelingen in 'La Donna del Lago' en de vrolijke reisopera 'Il Viaggio a Reims'.

Solisten waren Gulnara Shafigullina-sopraan, Linsey Coppens-mezzo, Harald Quaaden-tenor (die de ziek geworden Amand Hekkers verving), Luca The-tenor en Nanco de Vries-bas-bariton. Hans Schellevis zorgde voor de begeleiding aan de vleugel. Hij was ook de editeur van de muziekguitgave 'Maometto Secondo'. De algehele muzikale leiding was wederom in handen van Ago Verdonschot. Het aantal bezoekers was deze keer nog hoger dan bij het concert in juni: vrijwel uitverkocht met 343 bezoekers, waarvan 316 betalend. Ook bij dit concert hadden weer enkele leden in de buurt geflyerd.

Er was deze keer een recensent onder het publiek, Olivier Keegel, werkzaam bij de 'Opera Gazet'. Hij schreef een zeer lovende recensie, met daarin de uitspraak "Het Amsterdams Opera Koor is een begrip in Nederland en de trots van Amsterdam".

Voor het Rossini-concert zijn verschillende gescheiden repetities gehouden, waarbij de mannen repeteerden met Ago, de vrouwen met Hans Schellevis. Bovendien zijn er op verzoek van de bassen oefenbestanden geproduceerd, oorspronkelijk alleen bedoeld voor die stemgroep, maar uiteindelijk heeft Ago alle partijen ingezongen. De bestanden zijn op de ledenpagina geplaatst. Voor degenen die dat wilden, heeft Peter Vroemen oefen-cd's gemaakt.

Het Rossini-concert is opgenomen op video en zal na selectie van geschikte stukken door Ago op YouTube geplaatst worden door Peter Vroemen. Paul Kuiper zorgde er steeds voor dat de koorleden over vertalingen van de te zingen stukken konden beschikken.

Bij de twee Dominicus-concerten is bewust gekozen voor soberheid met het oog op het jubileum in 2020. Daarom is gezocht naar een locatie met een vriendelijke huurprijs, zijn de flyers in eigen beheer geproduceerd, is gekozen voor een eenvoudig programmaboekje, heeft Paul Kuiper een losse programmatoelichting gemaakt en gefinancierd, zijn strenge prijsafspraken met solisten gemaakt én is bij de drukkerij gelet op kortingsacties. Tevens is in 2018 gestart met het opstellen van een begroting per concert.

Masterclass

Stichting BALK en Isla pastilles organiseerden in 2018 tien exclusieve masterclasses in Nederland. Onder leiding van zanger Henk Poort en pianiste Rosite van der Woude werd gewerkt aan zangtechniek en performance. Het AOK had het voorrecht op 20 april een masterclass van hen te mogen volgen in de Verrijzeniskerk. De kosten waren door de sponsoring zeer laag: € 5,- per persoon. De deelnemers kregen na afloop een certificaat. Tijdens de masterclass leerden de koorleden o.a. het bubbelen: op toon 'zingen' door een siliconen slangetje in een halfvolle waterfles. Sinds die tijd maakt dirigent Ago bij het inzingen gebruik van deze bubbeltechniek. Isla schonk het AOK 60 slangen. Nieuwe leden krijgen de bubbel slang aangeboden bij hun entree op het koor. Afgesproken is dat wie een nieuwe slang wil, daarvoor € 3,- betaalt.

Comité van Aanbeveling

Na de benoeming van Femke Halsema als burgemeester van Amsterdam heeft het bestuur haar uitgenodigd toe te treden tot het Comité van Aanbeveling van het AOK. Tot onze vreugde liet zij op 7 september weten hier graag op in te gaan. Op 20 oktober overleed Wim Kok. Het bestuur heeft zijn weduwe een schriftelijke condoleance gestuurd. In de herfst van 2018 is het bestuur begonnen met het individueel uitnodigen van de leden van het comité voor een persoonlijke kennismaking om te zien wat het AOK en het CvA voor elkaar kunnen betekenen. Deze gesprekken worden in 2019 gevoerd.

Bestuur

Tijdens de ALV op 9 mei (voor het eerst sinds jaren weer een ongedeelde ALV van 20u00 tot 22u30) trad Cynthio Korlvinke af als penningmeester. Hij werd opgevolgd door Joy Mulders. In juni trad Marja ter Voort af als lid van het bestuur (mail aan de leden op 19 juni). Het bestuur vroeg en kreeg toestemming van de leden om tot aan de volgende ALV door te gaan met zes leden. Dit gebeurde via e-mail met voor de leden de mogelijkheid tot reageren. De taken van 1^e en 2^e secretaris werden gecombineerd. Marja hield haar archieftaak.

Door huiselijke omstandigheden was Mary Hoefman vanaf eind december niet meer in staat haar bestuurstaak volledig uit te voeren. Marja bood aan om als interim-bestuurslid de taken van Mary (digitale media) over te nemen tot de volgende ALV. Ook hiervoor vroeg en kreeg het bestuur toestemming van de leden, eveneens via e-mail met de mogelijkheid tot reageren.

De taken van de bestuursleden zijn beschreven, geactualiseerd en op de ledenpagina geplaatst. De vergaderfrequentie bleef in 2018 1x per maand voor het voltallige bestuur en eveneens 1x per maand voor het artistiek overleg met dirigent, voorzitter, secretaris en het bestuurslid voor de concertorganisatie. Om kosten te besparen vergadert het bestuur vanaf oktober bij een van de leden thuis.

Het bestuur heeft sinds 2018 structureel 1x per jaar een overleg met de coördinator en waarnemend coördinator van de Verrijzeniskerk (vlak voor de zomervakantie). Het bestuur heeft eveneens sinds 2018 structureel 1x per jaar overleg met de gastvrouwen en muziekcommissarissen (vlak voor de zomervakantie).

Koorleden met speciale taken

Enkele koorleden vervulden in overleg met het bestuur speciale taken:

Yme de Vries zorgde als coördinator samen met Joy Mulders, Jetty Korver, Jan de Groot, Moshe Godschalk, Hans Kogenhop en Jos Claassens voor de praktische uitvoering bij de start van de repetities, zoals het klaarzetten van stoelen, vleugel, microfoon en het aanzetten van de CV; Marja ter Voort nam in september de bardienst na afloop van de repetities van de Verrijzenis-vrijwilligers over.

Commissies

In 2018 zijn vier commissies werkzaam geweest.

Commissie 2020 met de opdracht: voorbereiden en realiseren van het concert op 7 juni 2020 in het Koninklijk Concertgebouw t.g.v. 70-jarig bestaan AOK. In deze commissie hebben zitting: Marijke Blankestijn (voorzitter), Marja ter Voort, Joy Mulders, Ellen Langerak (fondsenwerving en sponsoring) en Peter Vroemen (PR). De commissie is gestart met een inventarisatie van subsidiegevers en sponsoren, heeft een prijsopgave van het Concertgebouw gevraagd en ontvangen, informatie ingewonnen wat er aan mogelijkheden is voor een receptie, een concept-projectplan opgesteld, een begin gemaakt met de begroting en overleg gevoerd met Ago over solisten, orkest, banda en 'Verdi'-trompetten. De commissie continueert haar werk. In 2019 is besloten een spaarpot en een spaarrekening voor het jubileum in te stellen.

Commissie PR met de opdracht: publiciteitsmogelijkheden vinden voor het AOK in het algemeen en voor het jubileum in het bijzonder plus ledenwerving. In deze commissie hebben zitting: Marijke Blankestijn, Peter Vroemen en Elly van Logchem. Marijke en Peter hebben zich vooral toegelegd op het jubileum; Elly op de ledenwerving en de publiciteit van de concerten in 2018. De wervingsflyers zijn herzien en er zijn advertentiekaartjes gemaakt (op de ALV van 9 mei uitgedeeld aan de leden ter verdere verspreiding). Op 24 april hebben Marijke en Elly gesproken met Gert Eigenbrood, contactpersoon van het Gilde Amsterdam en oud-PR-deskundige. Het Gilde beschikt over gepensioneerde adviseurs die in het bedrijfsleven of bij de overheid hun sporen hebben verdiend en die het bestuur van een vereniging kunnen coachen voor een periode van maximaal één jaar. De commissie continueert haar werk.

Commissie Archief met de opdracht: historisch materiaal AOK verzamelen, selecteren, ordenen en overbrengen naar Gemeente Archief Amsterdam. In deze commissie hebben zitting: Marja ter Voort, Ineke Pauli en Ria Westerhout. De commissie continueert haar werk.

Commissie Berlijn met de opdracht de concertreis naar Berlijn (april 2019) voorbereiden, coördineren en realiseren. In deze commissie hebben zitting: Ineke Pauli, Annelies Heidstra en Ans Kogenhop. In overleg met de commissie heeft op 9 maart 2018 een delegatie van het AOK, bestaande uit Odette van Engelen, Mary Hoefman, Jeannette Veeffkind en Ago Verdonschot in Berlijn samen met een afvaardiging van de Chorvereinigung Spandau een gesprek gehad met Konzertdirektion Hohenfels. Voor het concert in Berlijn heeft het AOK versterking gezocht en gekregen vanuit het Rotterdams Opera Koor en Viva la Musica uit Uden, speciaal sopranen. De commissie continueert haar werk tot de ALV van 2019.

Overeenkomst dirigent

In de herfst van 2018 heeft het bestuur een dirigenten-overeenkomst ontwikkeld. Deze overeenkomst is door de voorzitter en de penningmeester met dirigent Ago Verdonschot besproken en begin 2019 door beide partijen afgerond en ondertekend.

Subsidie AFK

Voorzitter Odette van Engelen en penningmeester Joy Mulders bezochten op 4 september een informatieavond van het Amsterdams Fonds voor de Kunsten voordat ze de nieuwe subsidie-aanvraag voor 2019 en 2020 indienden. Het was een vruchtbare bijeenkomst die de contacten met het bestuur en het AFK verstevigd heeft. Op 26 oktober diende het bestuur de subsidie-aanvraag voor 2019 en 2020 in. Deze aanvraag is op 24 januari 2019 goedgekeurd; het toegezegde bedrag is € 9.000,- voor 2019/2020 (exclusief jubileum).

Bond

Het AOK was lid van de Koninklijke Christelijke Zangers Bond (KCZB). Het bestuur heeft de faciliteiten (verzekering bv.) en de kosten van deze bond vergeleken met die van de Koninklijke Bond van Zangen en Oratoriumverenigingen in Nederland (KBZON), ook bekend onder de naam: De Nationale Korenbond. Voor een amateur operakoor als het AOK biedt de KBZON meer. Het bestuur heeft daarom het lidmaatschap van de KCZB per 31 december 2018 beëindigd en is met ingang van 1 januari 2019 lid van de KBZON.

AOK-Actueel, mededelingen van het bestuur

In de AOK-Actueel werden in 2018 (net als het jaar ervoor) na elke bestuursvergadering de leden per mail geïnformeerd over de lopende zaken die in het bestuur besproken zijn. De AOK-Actueel wordt tevens aan belangstellende oud-leden en donateurs gestuurd (eveneens per mail).

Privacywet

Het AOK is gehouden aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), ook wel de Privacywet genoemd. De privacy-verklaring van het AOK is te vinden op de website en op Facebook. Als gevolg van deze wet is in juli aan alle leden én aan de dirigent schriftelijke toestemming gevraagd voor het gebruik van fotomateriaal van het koor voor publiciteitsdoeleinden. Bij concerten wordt aan de solisten en de pianist(e) om toestemming gevraagd. In de INFO-map staat sinds juli vermeld dat koorleden die niet op de foto willen, dat zelf dienen aan te geven bij de secretaris.

Website en Facebook

De AOK-website bestaat 10 jaar! Website en Facebook zijn voor de interne en externe communicatie steeds belangrijker. De website wordt zo actueel mogelijk gehouden en op Facebook worden aantrekkelijke foto's en commentaren geplaatst van bijzondere gebeurtenissen bij het AOK. Helaas verloopt de communicatie met de host van de website niet optimaal. Het bestuur is daarom op zoek naar een ander bedrijf voor de hosting. Eind 2018 is de website gehackt. Dit leverde enkele dagen ongemak op.

Het e-mailadres van het koor wordt door buitenstaanders steeds vaker gebruikt om informatie over het koor, (project)lidmaatschap en concerten op te vragen, waaruit blijkt dat het publiek het AOK steeds beter weet te vinden via de digitale kanalen.

Op de website en/of op Facebook plaatst het AOK ook aankondigingen van bevriende koren of van concerten waarbij AOK'ers betrokken zijn.

INFO-map

De INFO-map is in eerste instantie bedoeld voor nieuwe leden. Zij krijgen de fysieke map uit handen van de gastvrouw als ze lid worden van het AOK. De inhoud van de map wordt elk halfjaar geactualiseerd. De leden ontvangen de geactualiseerde map per e-mail. Ze kunnen de map ook inzien via de ledenpagina van de website.

In de INFO-map is sinds juli ook het presentiebeleid opgenomen: de laatste drie maanden voor een concert mag een koorlid niet meer dan vier repetities missen om mee te doen met het concert; op de generale is aanwezigheid verplicht. Bij uitzonderingen en bijzondere omstandigheden beslist de dirigent. De regeling is aan de leden ter goedkeuring voorgelegd via de AOK-Actueel van 29 juni. Niemand heeft ertegen bezwaar gemaakt.

Contributie

Zodra een nieuw lid gestemd is, is hij/zij lid van het AOK en dus contributieplichtig, ook als het lidmaatschap niet op de 1^e van de maand begint. De penningmeester houdt dit secuur bij. Leden betalen de contributie vooruit (staat in de statuten en is bevestigd op de ALV van 9 mei 2018). De penningmeester heeft in de AOK-Actueel aandacht gevraagd voor de betaaldiscipline: vóór de 1^e van de maand behoort de contributie voor de volgende periode betaald te zijn. Aspirant-leden voor wie de contributie te hoog is, worden niet aangenomen als lid.

Opzeggen lidmaatschap

Zoals afgesproken op de ALV van 9 mei 2018 blijft de opzegtermijn vier weken, conform de statuten. Dat betekent dat een lid over die laatste vier weken contributie betaalt, ook al is hij/zij dan misschien niet meer aanwezig op de repetities.

Studiewijzer

Dirigent Ago Verdonschot heeft samen met Marijke Blankestijn in 2018 een handleiding voorbereid voor de thuisstudie. Deze handleiding was gereed in maart 2019 en is onder de titel 'Studiewijzer' diezelfde maand digitaal verspreid onder de leden.

Externe communicatie (o.a. Kerstwens)

Het secretariaat heeft inmiddels een grote databank van adressen van andere koren in de regio, van gedrukte en digitale media en van mogelijke concertlocaties in Amsterdam. Met de gedrukte en digitale media probeert het secretariaat het contact verder te intensiveren en personaliseren. Vanzelfsprekend worden deze data regelmatig geactualiseerd.

In het kader van de gewenste intensivering en uitbereiding van ons netwerk heeft het bestuur aan de externe relaties een digitale Kerstwens verstuurd met een sfeervolle koorfoto en een toepasselijke tekst.

Huurovereenkomst Verrijzeniskerk / gebruik vleugel

In de herfst van 2018 heeft het bestuur de huurovereenkomst met de Verrijzeniskerk besproken met het kerkbestuur. In de overeenkomst bleek opgenomen te zijn dat de vleugel 1x per maand voor de eredienst gebruikt wordt door de vaste pianiste/organiste van de kerk. Zij beschikt sinds dat gesprek ook over een sleutel van de vleugel. Voor gebruik van de vleugel door anderen of bij andere gelegenheden brengt het AOK huur in rekening (in 2018: € 100,- per dagdeel). De vleugel heeft in de kerstvakantie een onderhoudsbeurt gekregen (kosten € 1.500,- exclusief BTW). De kerk heeft hiervan tot verrassing en vreugde van het bestuur € 750,- bijgedragen.

Donateurs

De lijst met donateurs is geactualiseerd. Het donatiebedrag is vastgesteld op minimaal € 25,- per jaar. Sinds 4 oktober krijgen donateurs geen korting meer bij concerten. De donateurs zijn hierover per e-mail of brief geïnformeerd.

Nieuwe foto's

Tijdens en na het concert op 17 december in de Beurs van Berlage zijn door Anne Meyer professionele foto's gemaakt van het koor. Op 18 april heeft Anne Meyer nog repetitiefoto's genomen. De foto's zijn bedoeld voor de website, Facebook, flyers en persberichten.

Open repetities, projectleden

In 2018 zijn twee open repetities gehouden: op 24 januari en op 26 september. De belangstelling was in januari iets groter dan in september, maar beide avonden hebben nieuwe leden opgeleverd. Het plan is om ook in 2019 open repetities te houden.

Navraag bij belangstellenden leerde dat steeds meer mensen zich niet vast willen verbinden aan het koor, maar wel als projectlid voor een bepaald concert. Daar wordt nu in de werving rekening mee gehouden: gerichte vraag naar projectleden voor bepaalde concerten via website, Facebook en persberichten én door oud-(project)leden aan te schrijven via e-mail. Toch kan het AOK niet bestaan zonder echte leden. Het mag in ieder geval financieel niet extra aantrekkelijk gemaakt worden om projectlid te zijn. Daarom is ervoor gekozen de contributie voor projectleden gelijk te maken aan die van gewone koorleden. Over de kopieerkosten van de partituren worden per project afspraken gemaakt.

Contacten met ROK

De banden met het Rotterdams Opera Koor zijn verder aangehaald. Beide koren wisselen projectleden uit en maken reclame voor elkaars concerten. Op 15 juni 2019 geven we ons eerste gezamenlijke concert in de Laurenskerk in Rotterdam.

Stemtesten

In februari 2018 zijn de tweejaarlijkse stemtesten gehouden, deze keer voor de lage stemmen: alt en bassen. Er waren geen opvallende feiten of bijzonderheden.

Tombola

Na het succes van de eerste tombola In december 2017, is in 2018 twee maal een tombola gehouden: op de laatste avond vóór de zomervakantie en op de laatste avond voor de kerstvakantie. De opbrengst van 18 juli bedroeg € 377,40; de opbrengst van 19 december € 443,-. Bij deze kersttombola werden ook twee schilderijen van Hans van de Scheur geveild; opbrengst € 145,-. De inkomsten van tombola en veiling komen ten goede aan de jubileumviering.

Anjeractie

Het AOK heeft in 2018 voor het eerst meegedaan aan de Anjeractie. Het opgehaalde bedrag voor het AOK bedroeg € 95,-. Het bestuur heeft besloten om in 2019 niet mee te doen aan deze actie omdat voor het AOK de inspanning niet opweegt tegen het resultaat.

Bestuur / EvL /april 2019